

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 18/2021(68))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ «ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ
(ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ Ρ.Ι.Κ. ΕΝΑ)»**

Ημερομηνία Απόφασης: 17 Μαρτίου, 2021

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Πάνου Κανελλόπουλου, Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του Ιδρύματος πιθανή παράβαση του **άρθρου 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο προβλέπει ότι:

19(5) – (α) Το Ίδρυμα έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι οι τηλεοπτικές εκπομπές του δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

(β) Η προβλεπόμενη στην παράγραφο (α) υποχρέωση επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούουν, κατά κανόνα και συστηματικά, τις εκπομπές αυτές.

(γ) Για τα αναφερόμενα στις παραγράφους (α) και (β) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, το Ίδρυμα έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή ότι αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Ύστερα από σχετική απόφαση της Αρχής ημερομ. 3.2.2021 η πιθανή παράβαση τέθηκε υπόψη του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με επιστολή της Αρχής ημερομ. 12.2.2021. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του Ιδρύματος εκτίθεται στο υποστοιχείο πιο κάτω:

1. Στις **10/11/2020**, μεταξύ των ωρών **18:20 – 19:20**, το Ίδρυμα μετέδωσε το τηλεπαιχνίδι Κοντά έπεσες στο πλαίσιο του οποίου **μεταδόθηκε περιεχόμενο που ενδέχεται να βλάψει την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων** κατά παράβαση του **άρθρου 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, κεφ.300Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του τηλεπαιχνιδιού Κοντά έπεσες τίθενται ερωτήσεις τις οποίες οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν. Στο πλαίσιο του επεισοδίου που μεταδόθηκε κατά την πιο πάνω μέρα και ώρα τέθηκε και η ερώτηση:

Μέχρι ποιο έτος ήταν απαγορευμένο το στοματικό σεξ στον Καναδά?

Ο παρουσιαστής του προγράμματος ανέφερε, γελώντας «και για άνδρες και για γυναίκες», ενώ σε μια από τις απαντήσεις των διαγωνιζόμενων σχολίασε και πάλι γελώντας «σκέψου τώρα μέχρι το 1970 να μην μπορείς να κάνεις στοματικό σεξ».

Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου με επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή, κ. Γρηγόρη Μαλιώτη, ημερομ. 18/2/2021, έχει υποβάλει γραπτές εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις του αναφορικά με την εν λόγω υπόθεση, οι οποίες επισυνάπτονται ως Παράρτημα Α'. Το Ίδρυμα δεν υπέβαλε αίτημα επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου της εν λόγω υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του Ιδρύματος, όπως έχουν διατυπωθεί από τον αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή του στην προαναφερθείσα επιστολή και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος «**Κοντά Έπεσες**» όπως μεταδόθηκε από το **Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (Τηλεοπτική Εκπομπή Ρ.Ι.Κ. Ένα)** στις **10 Νοεμβρίου 2020** μεταξύ των ωρών **18.20-19.20** είχε τεθεί στους διαγωνιζόμενους ερώτηση σεξουαλικού περιεχομένου που ενδέχεται να βλάψει την ανάπτυξη των ανηλίκων. Συγκεκριμένα τέθηκε η ερώτηση *Μέχρι ποιο έτος ήταν απαγορευμένο το στοματικό σεξ στον Καναδά;* Στη συνέχεια ο παρουσιαστής του προγράμματος ανέφερε, γελώντας και για άνδρες και για γυναίκες, ενώ σε μια από τις απαντήσεις των διαγωνιζόμενων σχολίασε και πάλι γελώντας *σκέψου τώρα μέχρι το 1970 να μην μπορείς να κάνεις στοματικό σεξ.*

Σε σχέση με τις θέσεις του Ιδρύματος, όπως εκφράζονται στην επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος, ημερομ. 18/2/2021, η Αρχή εκφράζει την ικανοποίησή της αναφορικά με το ότι το ίδιο το Ίδρυμα ερευνήσε το υπό αναφορά επεισόδιο και τη συγκεκριμένη αναφορά και ενήργησε αναλόγως. Η Αρχή κρίνει ότι η άμεση λήψη διορθωτικών μέτρων εκ μέρους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου είναι άκρως σημαντική και ωφέλιμη. Περαιτέρω, η Αρχή σημειώνει ότι κάνει δεκτή την απολογία του Ιδρύματος και αναμένει ότι δεν θα υπάρξει παρόμοια ατυχής περίπτωση ερωτήσεων στο μέλλον. Η Αρχή υπενθυμίζει ότι η δημόσια ραδιοτηλεόραση και ως εκ τούτου το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει ύψιστη ευθύνη για τα προγράμματα που μεταδίδει.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του άρθρου 19(5) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, κεφ. 300Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). Η Αρχή έχει δώσει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή δίνει στο Ίδρυμα την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή καλεί το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

(Ρόνα Πετρή Κασάπη)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 18/2021(68))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ «ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ Ρ.Ι.Κ. ΕΝΑ)»

Ημερομηνία Απόφασης: 26 Μαΐου, 2021

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Αγγελικής Λαζάρου, Σέργιου Ποΐζη και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **17 Μαρτίου 2021** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του άρθρου **19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, κεφ. 300Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει ότι:

19(5) – (α) Το Ίδρυμα έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι οι τηλεοπτικές εκπομπές του δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

(β) Η προβλεπόμενη στην παράγραφο (α) υποχρέωση επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούουν, κατά κανόνα και συστηματικά, τις εκπομπές αυτές.

(γ) Για τα αναφερόμενα στις παραγράφους (α) και (β) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, το Ίδρυμα έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή ότι αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Η Αρχή, είχε δώσει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου την ευκαιρία να ακουστεί και μπορούσε σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και

Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων. Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως η Αρχή έδωσε στο Ίδρυμα την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **22.4.2021** κάλεσε το Ίδρυμα, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε το Ίδρυμα ότι εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, θα έπρεπε να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής.

Σε περίπτωση που το Ίδρυμα επιθυμούσε να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, κλήθηκε όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τέλος, η Αρχή ενημέρωσε το Ίδρυμα ότι εάν δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο Οργανισμός με επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του, κ. Γρηγόρη Μαλιώτης, ημερομ. **6/5/2021**, έχει υποβάλει απόψεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων (Παράρτημα Α').

Η Αρχή εκφράζει ικανοποίηση και ευαρέσκεια για το γεγονός ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου αντελήφθη τη σοβαρότητα της παράβασης στην οποία υπέπεσε, εξέφρασε τη μεταμέλειά του και απολογήθηκε. Ως εκ τούτου, η Αρχή αναμένει ότι παρόμοια περιστατικά παραβίασης της νομοθεσίας δεν θα επαναληφθούν.

Περαιτέρω, η Αρχή επαναλαμβάνει τα όσα καταγράφονται στην Απόφασή της ημερομ. 17/3/2021 για την υπόθεση 18/2021(68) και υπογραμμίζει για ακόμη μια φορά την αναγκαιότητα όπως τα τηλεπαιχνίδια που προβάλλει η δημόσια ραδιοτηλεόραση, ιδίως σε ώρες που αναμένεται το τηλεοπτικό κοινό να αποτελείται και από παιδιά ή κυρίως από ανήλικα άτομα, χαρακτηρίζονται από το επιμορφωτικό στοιχείο. Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο και τη δυναμική παρουσία που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών (Livingston & Bovill, 1999) αλλά και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους (Pine & Nash, 2002).

Η Αρχή υπενθυμίζει εκ νέου ότι εξ ορισμού η δημόσια ραδιοτηλεόραση και εξαιτίας της φύσης και της αποστολής της οφείλει να χαρακτηρίζεται από αυξημένη ευαισθησία αναφορικά με τα προγράμματα που προβάλλει. Ο καθορισμός του περιεχομένου του προγράμματος της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και ειδικότερα των προγραμμάτων που απευθύνονται και σε ανήλικα άτομα πρέπει να διέπεται από ευαισθησία, αυξημένη προσοχή και αμέριστη επιμέλεια αναφορικά με την καταλληλότητά τους. Το γεγονός ότι ένα τηλεπαιχνίδι που προβάλλεται κατά τις απογευματινές ώρες από τη δημόσια ραδιοτηλεόραση της χώρας και στο οποίο παρουσιαστής είναι ηθοποιός, γνωστός σε παιδιά, είναι πολύ πιθανόν να παρακολουθείται από ανήλικα άτομα. Κατά τη διάρκεια ενός τέτοιου προγράμματος απαιτείται τα θέματα και οι ερωτήσεις που τίθενται να είναι πλήρως κατάλληλες και για ανήλικα άτομα και να διαφυλάττουν στον ύψιστο βαθμό τα δικαιώματα των παιδιών. Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει ύψιστη υποχρέωση να επιδεικνύει πάντοτε προσοχή στην επιλογή και προπαρασκευή των προγραμμάτων που προβάλλει.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης αποφασίζει να επιβάλει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (Τηλεοπτική εκπομπή Ρ.Ι.Κ. Ένα), για την παράβαση που έγινε στις 10/11/2020, το διοικητικό πρόστιμο των **€3000**.

Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€3000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Η Αρχή εφιστά την προσοχή του Ιδρύματος σε πιθανές παρόμοιες, μελλοντικές παραβάσεις εκ μέρους του.

(Ρόνα Πετρή Κασάπη)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου